

ترجمہ امالی

بو امالی ایله تسمیہ ایندولمش

قصیده مرضیه مقبوله ننگ وزنی بحر هزج مسدس محذوف اندر

وزنی بیله در

مفاعیلن مفاعیلن فوولن مفاعیلن مفاعیلن فوولن

آبیانی ننگ تقطیعی بیله اولور مثلا

بقول العَبِّ مفاعیلن دُفِیْ بَدَّ اَلْ مفاعیلن (امالی) فوولن لَنُوْحِیْدِ مفاعیلن

بِنَظْمِ كَالْ مفاعیلن لِاَلِی فوولن

هر بیت آخرنده لامتن سوزنك یای اولمیان اورنده اشباع حرکت
کسره ایله یای حاصل ایندور آخرنده تنوین اولسه تنوین سز
اوقلوب اشباع کسره سی ایله یای حاصل ایندور وزن و قوافی لری
مراعات اوچون

بو کتاب قران اونیویرسیتتی ننگ طبع خانه سنده باصمه اولتمشدر
قران اویازی توبان قورصا اولی حاجی شمس الدین بن حسین
ورته لری ننگ خراجاتی ایلان ۱۹۰۰ نجی یلده .

КАВАНЬ.

Типо-литографія Императорскаго Университета.

1900.

ترجمہء امالی

بو امالی ایله تسمیہ ایدولمش
قصیده مرضیه مقبوله ننگ وزنی بحر هزج مسدس محذوفنددر

وزنی بیله در

مَفَاعِلُنْ مَفَاعِلُنْ مَفَاعِلُنْ مَفَاعِلُنْ فُعُولُنْ
مَفَاعِلُنْ مَفَاعِلُنْ مَفَاعِلُنْ مَفَاعِلُنْ فُعُولُنْ

آبیاتی ننگ تقطیعی بیله اولور مثلا

يَقُولُ الْعَبَّ مَفَاعِلُنْ دُفِي بَدِّ اَلْ مَفَاعِلُنْ (امالی) فُعُولُنْ لِتَوْحِيدِ مَفَاعِلُنْ

بَنْظَمِ كَالْ مَفَاعِلُنْ لَأَلِي فُعُولُنْ

هر بیت آخرنده لامدن صونک یای اولمیان اورنده اشباع حرکت کسره
ایله یای حاصل ایدلور آخرنده تنوین اولسه تنوین سز اوقلوب اشباع
کسره سی ایله یای حاصل ایدلور وزن وقوافی لری مراعات اوچون

کتاب ننگ باصه سینه رخصت بیرلدی سانکت پیتر بورخده ل ۲ نجی
اوکتابرده ۱۸۹۹ نجی یلده .

تاب قزان اونیویرسیتی ننگ طبع خانه سنده باصه اولنمشدر
اویازی توبان قورصا اولی حاجی شمس الدین بن حسین
ورثلریننگ خراجاتی ایلان ۱۹۰۰ نجی یلده .

Дозволено цензурою. С.-Петербургъ, 25 октября 1899 г.

КАЗАНЬ.

Типо-литографія Императорскаго Университета

1900.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

(الامالی جمع املاه وهو الكناية عن ظهر القلب من غير ان ينظر في نسخة شرح)

يَقُولُ الْعَبْدُ فِي بَدْءِ الْأَمَالِي

ایتور الله تعالی قلی امالی کتابنی باشلامقده کونکلندن گنه کتابدان نقل سز دهنک حاضر بولغان معنی لاری یازماق ننگ باشلامقده ایتور

لِتَوْحِيدِ بِنَظْمٍ كَاللَّالِي

الله تعالی نی برلمکده حاجت بولغان اعتقادنی بیان اوچون ایتور نظم برلان اول نظم ینجولار نظمی تیک

إِلَهَ الْخَلْقِ مَوْلَانَا قَدِيمٌ

مخلوق لارننگ الهی بز ننگ سیدمز یعنی الله تعالی قدیم بارلقی ننگ اولی یوقدور

وَمَوْصُوفٍ بِأَوْصَافِ الْكَمَالِ

دخی صفت لانمش دور اول اله بولغان صفت لار ایله کم آرتوق بولماق ممکن دکال

هُوَ الْحَيُّ الْمُدَبِّرُ كُلِّ أَمْرٍ

اول اله الخلق الله تعالی الحی ترکدور المدبر هر اشننگ آخرن

هُوَ الْحَقُّ الْمَقْدِرُ ذُو

اوله اله الخلق همیشه باردور (المقدر) هر بر نرس

<p>وصفان اورنون وزمانون بولماسندان السكرارى چكلا كوچى دور اولوغلق اياسى اول اله</p>	<p>بلوب قىلغوجيدر هيج بر اشنى بلماي قىلماز</p>
<p>وَلَكِنْ لَيْسَ يَرْضَى بِالْمِحَالِ</p>	<p>مُرِيدُ الْخَيْرِ وَالشَّرِّ الْقَبِيحِ</p>
<p>آلاى خىرايله شرنى تلار بولسه ده (ليس يرضى) اول الله تعالى راضى بولور ايمس (بالمحال) شرعه منع ايدولمش اشكا</p>	<p>اول اله خير عملننك بولون تلا كوچى دور دخى ياوز عملننك ده بولون تلا كوچى دور (القبيح) اول ياوز عمل چركن عمل بولور</p>
<p>وَلَا غَيْرًا سِوَاهُ ذَا انْفِصَالِ</p>	<p>صِفَاتُ اللَّهِ لَيْسَتْ عَيْنِ ذَاتِ</p>
<p>دخى باشقادا ايمس (سواه) اول ذاتدان باشقا (ذا انفصال) آيرلماق اياسى و آيرلورغا يسارى تورغان غير ايماس</p>	<p>الله تعالى ننگ صفتلارى ايمس اول صفتلار (عين ذات) الله تعالى ننگ ذاتى ننگ اوزى ايمس</p>
<p>قَدِيمَاتُ مَصُونَاتِ الزَّوَالِ</p>	<p>صِفَاتُ الذَّاتِ وَالْأَفْعَالِ طَرًّا</p>
<p>بارلىق لارى ننگ اولى يوقدور يوقلقدن سنكره بار بولمش لار دكل (مصونات الزوال) يوق بولودان ذاتندان آيرلودان ساقلانمشلاردور</p>	<p>الى ننگ ذات صفتلارى دخى اتلارى (طرا) بارچه سيده ئمانى حالده</p>
<p>وَذَاتًا عَنِ جِهَاتِ السِّتِّ خَالِ</p>	<p>لِلَّهِ شَيْءٌ لَا كَالْأَشْيَاءِ</p>
<p>دخى الله نى ذاتده ديورمز عن</p>	<p>اهل السنة والجماعة</p>

كاشياء ديور اوتقولور وزن اوچون

جهات الست آلتی طرفدان یعنی
اوس آس آل آراداونک صول
طرفدان (خال) بوش بولغوچی
ذات دیورمز

مذهبنده اولان لار الله تعالی فی
شیء دیب آتارمز (لا کالاشیاء)
اول غیر شی لرکا اوخشاغوچی دکل

لَدَىٰ اَهْلِ الْبَصِيرَةِ خَيْرِ اِل

وَلَيْسَ الْاِسْمُ غَيْرًا لِلْمَسْمِيِّ

بلک اهلی قاشنده کونکل لاری نورلی
بولغوچی اهل (خیرال) شریف
وقدرلی کمنه لارننک ایدن کوسی
اول اهل بصیره اول اهل السنه
والجماعه دور

دخی ایمس (الاسم) هر شی تنک
اسمی باشقا ایمس (للمسمی)
آتالمش شی تنک اوزینه بلکم
اهل السنه والجماعه قاشنده اسم ایله
مسمی ایکسی بردور

وَلَا كُلُّ وَبَعْضُ ذُو اِشْتِمَالٍ

وَمَا اِنْ جَوْهَرٍ رُبِّي وَجِسْمٍ

دخی کوب نرسه تنک تولایی دکل
(وبعض) دخی کوب نرسه تنک بر
کیساکلی دکل (ذواشتمال) هیلماق
وتابلماق ایاسی اول بعض کل اچنده

ان لفظی بو یرده معناده زائدور
یعنی جوهر ایمس (ربی) منم ربم
الله تعالی (وجسم) دخی جسم ده
ایمس

تَعَالَى اللهُ عَمَّا فِي السَّمٰوٰتِ

وَلَا عَرَضٌ وَلَا ذُو صُوْرَةٍ مَا

بلند بولدی الله تعالی شول
وشول کیفدان (فی السماوات)
صورة کیف خیالده فکرد

دخی الله تعالی عرض دکل یعنی
توس دکل وطعم دکل ودخی صورة
ایاسی دکل یعنی صورته لی دکل
(ما) نیندای صورة بولسه ده هر
برندان منز

<p>وَمَا الْقُرْآنُ مَخْلُوقًا تَعَالَى</p>	<p>كَلَامُ الرَّبِّ عَنِ جِنْسِ الْمَقَالِ</p>
<p>قرآن کم الله تعالی ننگ کلام صفتی در اول یوقدان بار ایدلمش ایمس بلسکم قرآن یعنی کلام الله تعالی قدیم دور (تعالی) بلند بولدی</p>	<p>رب تعالی ننگ کلامی مخلوقلار ننگ قولى ننگ جنسندان بلند بولدی یعنی مخلوقلار قولى حرف و تاوش برلن بولور الله تعالی ننگ کلامی ننگ تاوشی و حرفی اولماز عددی و زمانی هم بولماز</p>
<p>وَرَبُّ الْعَرْشِ فَوْقَ الْعَرْشِ لَكِنْ</p>	<p>بِلا وَصْفِ التَّمَكُّنِ وَاتِّصَالِ</p>
<p>جمیع جسملار ننگ اولوغراقی کم عرش الرحمن دور شول عرش ربسی الله تعالی فوق العرش دور یعنی عرش دان اوستون دور لکن اوستونلکی</p>	<p>اورن تو توماق و قرار قیلماق وصفندان باشقه دور (واتصال) دخی عرش کا تو تاشماق وصفندان باشقه دور یعنی بلا کیف دور</p>
<p>وَمَا التَّشْبِيهِ لِلرَّحْمَنِ وَجْهًا</p>	<p>فَصْنٌ عَنِ ذَاكَ اصْنَافِ الْاَهَالِي</p>
<p>ایمس خدای تعالی کا اوخشانماق بر شینی قایو جهت برله بولسه ده توغری یول ایمس</p>	<p>بس سن ساقلان بو تشبیه دان (اصناف الاهی) ای سنه اهل لری ننگ بارچه صنفلاری آلارننگ هر صنفله تشبیه بولماس دیو بل</p>
<p>وَلَا يَمْضِي عَلَى الدِّيَانِ وَقْتُ</p>	<p>وَأَحْوَالِ وَأَزْمَانِ بِحَالِ</p>
<p>اوتماس عمل لر کا جزا ویر کوچی الله تعالی اوزرینه (وقت) هیچ وقت اوتماس</p>	<p>دخی یل لار اوتماس دخی زمان لار اوتماس (بحال) هیچ بر حالده</p>

<p>وَأَوْلَادٍ إِنَّا أَوْ رِجَالٍ</p>	<p>وَمُسْتَعْنٍ إِلَهِي عَنِ نِسَاءٍ</p>
<p>دخی مونکسز دور منم معبودم خاتون لاردان یعنی خاتون لارغه احتیاجی یوقدور وهم خاتون لی بولمق امکانی ده یوقدور</p>	<p>دخی مونکسز دور منم معبودم خاتون لاردان یعنی خاتون لارغه احتیاجی یوقدور وهم خاتون لی بولمق امکانی ده یوقدور</p>
<p>تَعْرَدُ ذُو الْجَلَالِ وَالْمَعَالِ</p>	<p>كَذَاعِنِ كُلِّ ذِي عَوْنٍ وَنَصِيرٍ</p>
<p>یالغز بولدی یعنی بروجہ برلان هیچ برشی کا احتیاجی واوخشاوی بولمادی اول اولوغلق وبلندلك ایاسی الله</p>	<p>اوشانداق خاتون دان بالادان مونکسزلقی تیک هر یاردم ایاسندن وبولشلق ایاسندان مستغنی دور</p>
<p>فَيَجْزِيهِمْ عَلَىٰ وَفْقِ الْخِصَالِ</p>	<p>يُمِيتُ الْخَلْقَ قَهْرًا ثُمَّ يَحْيِي</p>
<p>بس جزاء ویرور الله تعالی مکلف کمسنه لارکا خصلت لری وعمل لاری موافقتی اوزرینه</p>	<p>اول خدای تعالی اولتورور جانلی مخلوقلارنی قهری وغلبه سی یوزندان موندین صونک قیامنده ترگزور اول مخلوقلارنی</p>
<p>وَاللِّكْفَارِ أَدْرَاكَ النِّكَالِ</p>	<p>لِأَهْلِ الْخَيْرِ جَنَّاتٍ وَنَعْمَى</p>
<p>دخی کافرلار اوچون باردور (ادراک النکال) یعنی آغر بوغاولار اوزون زنجیرلارغه ایرشک</p>	<p>خیر عمل اهلسی اوچون باردور باغچه لار وانواع نعمت</p>

باشباع حركة النون للوزن

وَلَا يَفْنَى الْجَحِيمُ وَلَا الْجَنَانُ وَلَا أَهْلُهُمَا أَهْلُ انْتِقَالٍ

دخی تموغ ایله اوجماح ننگ اهل لاری
ایماس لار کورچماک اهلی گناهللی
مؤمن لار تموغ اهلی دکل اوجماح
اهلی دور

بتماس وتوکانمس تموغ وهم
اوجماح لار توکانمس هر ایکوسی
منکو بولورلارنی بار اچنداکی
نرسه لری ایله

يَرَاهُ الْمُؤْمِنُونَ بِغَيْرِ كَيْفٍ وَإِدْرَاكِ وَضَرْبٍ مِنْ مِثَالٍ

دخی فکر ایرشودان غیری وهم
مثالدن وبر شی کا اوخشاودان بر
نوع ایله بولودان غیری کورورلار

الله تعالی نی کورورلار مؤمن لار
اوجماح غه کرکاچ بر کیفدان غیری
کورولاری ننگ صفتی روشی
بولماس

فَيَنْسَوْنَ النَّعِيمَ إِذَا رَأَوْهُ فَيَا خَسِرَانَ أَهْلِ الْأَعْتِرَالِ

بس ای مؤمن لار سقلانکیز معتزله
اهلی ننگ الوغ نعمت دان محروم
بولماقندن آنلار الله تعالی نی
کورمکنی اعتقاد ایلمزلار

بس اونتورلار مؤمن لار اوجماح
نعمتلرنی قچان الله تعالی نی کورسه لار
وصفه کلماز نهایت لذتلارندان

وَمَا لِنَفْعِ أَصْحَابِ خُوَافِرِاضٍ عَلَى الْهَادِي الْمَقْدِسِ ذِي التَّعَالِ

توغری بولغه کوندور کوچی الله تعالی
اوزرینه (المقدس) الوهیته لایق
اولماغان صفت لاردان پاک بولان
بلندک ایاسی خدای تعالی

وما ایمس ان لفظی زائده دور
بنده کا فائده لی راق بولغان اشنی
قیلماق لازم وواجب ایمس

راوه ننگ هاسی اشباع ضم ایله اوقلور هو دیو وزن اوچون

<p>وَأَمَّا كِرَامٍ بِنَوَالٍ</p>	<p>وَفَرْضٌ لَّازِمٌ تَصَدِيقُ رُسُلٍ</p>
<p>دخی فرشته لاری راست لاماق فرشته لار بارغن ارکا کدشی دکل لکن الله تعالی کا گناہ قیلور لار دکل لکن اول فرشته لار حرمتلی لار الله تعالی ننگ عطا لاری ایله</p>	<p>هر مکلفه لازم بولغان فرض دور بارچه پیغمبر لاری راست لامق هر قایوسی طوغری بولده دور</p>
<p>نَبِيِّ هَاشِمِيٍّ ذِي جَمَالٍ</p>	<p>وَخْتَمَ الرُّسُلَ بِالصَّدْرِ الْمَعْلِيِّ</p>
<p>شول پیغمبر ایله دور کم اول پیغمبر باباسی هاشم غه نسبت ایدولمش وانواع کور کا ملک ایسی اول نبی</p>	<p>بارچه پیغمبر لار ننگ تمامی و آخری قدری بلند بولغان و پیغمبر لار ننگ درجه ده مقدمسی اولان محمد علیه السلام ایله دور</p>
<p>وَتَاجِ الْأَصْفِيَاءِ بِلَا اخْتِلَالٍ</p>	<p>إِمَامِ الْأَنْبِيَاءِ بِلَا اخْتِلَافٍ</p>
<p>دخی اولیا لار ننگ تاجی اولان محمد علیه السلام ایله دور اول تاج که چلکی وعیبی بولمیان تاج دور</p>	<p>رسول لار ننگ آخری پیغمبر لار ننگ امامسی بر لاندور اختلاق سز اول محمد علیه السلام دور</p>
<p>إِلَى يَوْمِ الْقِيَمَةِ وَارْتِحَالٍ</p>	<p>وَبَاقٍ شَرَعُهُ فِي كُلِّ وَقْتٍ</p>
<p>قیامت کونینه تیکرو قالغوچی دخی کو چماک کونی کا تیکرو قالغوچیدور یعنی آخر زمان غه تیکرو</p>	<p>دخی قالغوچی دور اول محمد علیه السلام ننگ شریعتی اوزی ننگ نبوتی ظاهر بولماقند ان صونک هر وقتده</p>

<p>وَحَقُّ أَمْرِ مِعْرَاجٍ وَصِدْقٌ فَقِيهِ نَصٌّ أَخْبَارٍ عَوَالٍ</p>	<p>دخی باردور ثابتدور رسول الله ننگ معراج اشی یعنی کولرکا منوب الله تعالی تلاکان بئرلرکا سیری دخی بو اش چندور</p>
<p>بِسْ بَسْمِ مِعْرَاجِ حَقْنَدِهْ بَارْدُورِ خَبْرَلَارِ نَنگِ صَرِيحِي وَرُوشَنِي بَلَنْدِ خَبْرَلَارِ بَارِ</p>	<p>دستی باریتدور رسول الله ننگ معراج اشی یعنی کولرکا منوب الله تعالی تلاکان بئرلرکا سیری دخی بو اش چندور</p>
<p>عَنِ الْعَصِيَانِ عَمْدًا وَانْعِزَالِ</p>	<p>وَإِنَّ الْأَنْبِيَاءَ لَفِي أَمَانٍ</p>
<p>الله تعالی به قارشیلق قیلماقدان قصد ایلان حرام ایش قیلماقدان دخی پیغمبرلکدان آیرلماقدان سلامت لار</p>	<p>درستلکده پیغمبرلار هر قایوسی هر آینه سلامتلکده دور</p>
<p>وَلَا عَبْدٌ وَشَخْصٌ ذُو اِقْتِعَالِ</p>	<p>وَمَا كَانَتْ نَبِيًّا قَطُّ اِثْنِي</p>
<p>دخی قل کمسنه پیغمبر بولمادی دخی یاوز عمل ایاسی کمسنه ده پیغمبر بولمادی بلکم اعتمادلی و اعتبارلی کمسنه لردان پیغمبر بولدی</p>	<p>پیغمبر بولمادی قط یعنی بر زمانده خاتون لار طافه سندان پیغمبر لار کلسی ایرلاردان بولدی</p>
<p>كَذَلِكَ الْقِمَانُ فَاخْتَرُ عَنْ حِدَالِ</p>	<p>ذُو الْقَرْنَيْنِ لَمْ يَعْرِفْ نَبِيًّا</p>
<p>اوشانداق ذوالقرنین تیک بلندی حضرت لقمان اول هم قرآنده مذکور دور بس ایمدی سن ساقن بلار حقنده نزاعدان</p>	<p>ذوالقرنین دیو آنالغان کمسنه کم قرآنده مذکور در اول بلنمادی پیغمبر دیو یا پیغمبر دکل دیو</p>

وَعِيسَىٰ سَوْفَ يَأْتِيٰ تَمِيتُوۡى

لَدَجَالٍ شَقِيۡ ذِي خَبَالٍ

حضرت عیسیٰ علیہ السلام تیز زمان
کو کد ان یرکا کلور موند بین صونک
هلاک ایلار اول عیسیٰ علیہ السلام

انواع سحر ایلان بر نکچی یاوز
دجالنی اولتورور اولوغ بوزوقلق
ایاسی اول دجال

كَرَامَاتُ الْوَلِيِّ بِدَارِ دُنْيَا

لَهَا كَوْنٌ فَهَمُّ أَهْلِ النَّوَالِ

اولیالار ننگ شرع شریفده
استقامت لاری ننگ شرطی ایلان
خارق عادت اشلاری حاضر دنیا
یورتمده اولماسدن کاروک بولماقی

اول کرامات لرننگ باردور بولماقی
کرامات لر بولور بس اول ولی لر
الله تعالی ننگ عطا سیننه اهل دور
عامه دان آیرتی بولماقلاری عجب
ایرمس

وَلَمْ يَفْضَلْ وَلِي قَطُّ دَهْرًا

نَبِيًّا أَوْ رَسُولًا فِي التِّجَالِ

آرتوق بولمادی درجهده هیچ بر
ولی (قط) هر کیز (دهرا) هیچ بر
زمانده

هیچ بر پیغمبردان آرتق بولمادی
یا ایسه رسولدان آرتوق بولمادی
نسبت ایدولمکده درجهده

وَلِلصِّدِّيقِ رَجْحَانٌ جَلِيٌّ

عَلَى الْأَصْحَابِ مِنْ غَيْرِ اِحْتِمَالِ

حضرت ابو بکر صدیق رضی الله عنه
اوچون باردور رتبهده ودرجهده
غالبغی و آرتقلغی روشن شکسنز
آرتقلق

کل صحابه لر اوزرینه آرتقلغی بار
شکدان وترددان غیر

وَلِلْفَارُوقِ رَجْحَانٍ وَفَضْلٍ عَلَى عَثْمَانَ ذِي النُّورَيْنِ عَالٍ

حضرت عثمان رضی اللہ عنہ اوزرینہ
آرتقغی بار ایکی نور ایاسی بولغوی
اول عثمان رضی اللہ عنہ یعنی رسول
اللہ علیہ السلام ننگ ایکی قزن
جفتلانوی (عال) اول عثمان رضی
اللہ عنہ بارچه قالغان صحابه لاردان
اوستوندور

دخی حضرت عمر الفاروق رضی اللہ
عنه اوچون باردور رتبه ده ودرجه ده
غالبغی ودخی آرتقغی بار

وَذُو النُّورَيْنِ حَقًّا كَانْ خَيْرًا مِنْ الْكِرَارِ فِي صِفِ الْقِتَالِ

قطعا آرتق دونمای مهابة وشجاعة ایله
حملة قبلاچی علی رضی اللہ عنده دن
ایذگو بولدی فی صف القتال کفاره
مقابل بولوب توقوشمق صنفده حملة
قیلچی علی رضی اللہ تعالی عنده

دخی حضرت عثمان رضی اللہ عنده
راست بولدی بولمق ایله بو سوز
(کان) بولدی اول عثمان رضی اللہ
عنه (خیرا) ایذگو بولدی

وَلِلصِّدِّيقَةِ الرَّجْحَانِ فَاعْلَمْ عَلَى الزُّهْرَاءِ فِي بَعْضِ الْحَلَالِ

آق ونورلی یوزلی اولان فاطمه
رضی اللہ عنها اوزرینہ آرتقغی
وار اول عافشه رضی اللہ عنها ننگ
(فی بعض الحلال) بعض خصمت لرده
یعنی بعض جهندان آرتقغی بار
دکل کل جهندان

دخی حضرت عافشه صدیقه رضی اللہ
عنها اوچون باردور رتبه ده غالب لک
بس سن بلکل بو سوزنی

وَلَمْ يَلْعَنَ يَزِيدًا بَعْدَ مَوْتِهِ

سَوَى الْمَكْتَبَةِ فِي الْأَعْرَاءِ غَالٍ

لعنت قیلمادی یزید بن معاویه کا
رضی اللہ عنہ اول یزید ننگ اولما کی
صونکنده یعنی یزید اگر چه ظالم
ورسول علیہ السلام ننگ آلی اولان
حضرت حسین رضی اللہ عنہ نی
اولتورتاچی اولسه ده اول یزید کا
لعنت درست بولما دی آنتک اوچون
لعنت اللہ تعالیٰ ننگ رحمتندان
یراق بولماق ایله دعا قیلماقدور
قطعا کفر ایله اولکان کمنه لرها
لعنت جایز اولور آندان غیر ی
کریک مؤمن و کریک کافر اولسون
خاتمه سی قطعا بلنمکان کمنه لرها
لعنت جایز اولماس یزید ننگ
خاتمه سی معلوم دکلدور

سوزنی کوب قیلوچی لاردان باشقه
کمنه لرها لعنت قیلما دی (فی الاعراء)
بوزق اش کا تحریض ده و قزدوده
سوزنی کوب قیلوچی لردان غیر یلر
(غال) سوزده حددن وچکسدن
اوتوچی لردن غیر یلر

وَإِيمَانُ الْمُقَلِّدِ ذُو عَتَبَارٍ

بِأَنْوَاعِ الدَّلَائِلِ كَالنِّصَالِ

مقلدننگ ایمانی اعتبار ایاسیدور
شرعا درست و مقبول دور یعنی مثلا
بر کافر عامی و غیبی بر مؤمن ننگ
دلالتی ایله دین اسلامی قبول ایلاب
ایمانه کلسه نرسه فکسر لی بلمسه
مجرد شول مؤمنه ایارمک ایلان ننه
ایمانه کلسه ایمانی درست دور

مقلدننگ ایمانی درستلکی ثابت
بولمشدور دلیل لار ننگ نورلسی
ایلان اول دلیل لار (کالنصال)
اوتکون تیمور قورال لار تیک دور
بو سوزنی قطع ایدرلار

وَمَا عُدْرٌ لِنَدَى عَقْلٍ بِجَهْلٍ بِخَلْقِ الْأَسَافِلِ وَالْأَعَالِ

عذر ایماسدور عقل ایاسی بولغان
کمسنه کا بلماسلکی وآنکلاماسلکی
عذر دکل
توبان لرنی یعنی یرلرلی ویرده
بولغانلرنی وبلندلرنی یعنی کولکلرنی
وکوکده بولغان لرنی یاراتقوچی الله
تعالی ننگ بارلغن بلماکانلکی عذر
بولماس

وَمَا إِيْمَانٌ شَخْصٍ حَالٍ بِأَسٍ بِمَقْبُولٍ لَفَقْدِ ۳ الْأَمْتِثَالِ

درست ایماس هیچ کمسنه ننگ ایمانغه
کلماکی بأس حالنده یعنی جان
بیروورکا قریب اولوب عذاب اثرلری
بلنکان زمانده بولغان ایمان
قبول ایدلمش ایماس اول ایمان
(افقد الامتثال) اول من ننگ اختیاری
بار زماننده اختیاری ایله بوین
سونماقی و تسلیم اولماقی یوقلغندن
ایمانده امتثال شرطدر

وَمَا أَعْفَالٌ خَيْرٌ فِي حِسَابٍ مِنَ الْإِيْمَانِ مَفْرُوضِ الْوِصَالِ

ایماس ایدگو اشر ایدگو عملر
نماز و زکوة و روزه و حج کبی عملر
حسابلانا فده ایمس جز ایدلوب
ایماندن
ایمان کیسکندن دیو حسابلانا
اول عملر یعنی ایدگو عملر
ایماندن غیری در (مفروض الوصال)
خیر عملر ایمانغه توتاشماقی ایمان
ایله برکا بولماقی فرض اولنمش
حالده یعنی خیر عملر ایماندان
کیساک جز بولماسده ایمان دان
آیرلورغه یاراماس

۳ بفتح الفاء وسكون القاف لغة

<p>وَلَا يَقْضَىٰ بِكُفْرٍ وَارْتِدَادٍ بِعَهْرِ أَوْ بِقَتْلِ وَاخْتِزَالِ</p>	<p>حکم ایدولماس هیچ بر کشی ننگ کفری ایله دخی مرتد بولماقی ایلان یعنی کافر اولدی دین اسلام دان کبری دوندی دیولماس هیچ بر کشی کا</p>
<p>اول کشی زنا قیلماقی سبیلی یا ایسه ناحق برده کشی اولترمک سبیلی دخی مال معصومنی ظلما و قهرا بی وجه شرعی آلماقی سبیلی کافر دیولماس اکر اول اشلرون حلال دیو اعتقاد قیلماسه</p>	<p>حکم ایدولماس هیچ بر کشی ننگ کفری ایله دخی مرتد بولماقی ایلان یعنی کافر اولدی دین اسلام دان کبری دوندی دیولماس هیچ بر کشی کا</p>
<p>وَمِنْ يَنْوِي ارْتِدَادًا بَعْدَ دَهْرٍ يَصْرَعُ عَنِ دِينِ حَقِّ ذَا النِّسْلَانِ</p>	<p>اکر بر من العیاذ بالله (ینو) نیت ایلاسه یعنی قصد ایلاسه (ارتداد) دین اسلام دن کبری دونما کنی بر زمان سنکنده مرتد لکنی قصد ایتمسه باشرنلک ایله</p>
<p>اول من اورلور شول قصد اینکان زماندوق حق دین دن یعنی اسلام دان چقماقی ایاسینه اورلور</p>	<p>اکر بر من العیاذ بالله (ینو) نیت ایلاسه یعنی قصد ایلاسه (ارتداد) دین اسلام دن کبری دونما کنی بر زمان سنکنده مرتد لکنی قصد ایتمسه باشرنلک ایله</p>
<p>وَلَفْظُ الْكُفْرِ مِنْ غَيْرِ اعْتِقَادٍ بِطَوَّعٍ رَدِّ دِينٍ بِاِغْتِقَالِ</p>	<p>کفر لفظی یعنی ایماننی بوزار سوزنی سوزلاشماک اول سوزکا اعتقادسز مجرد مزاح ایله یا آچینغ ایله یا اعتبارسزلف ایله سوزلاشماک</p>
<p>یعنی اختیار ایله سوزلشماک بر جهتدن کوچلک وتاراق بولمیچه شول سوز (رددین) اسلام دینندن کیرو قایتما قدر کفرلک در (باغقتال) اول کسه ننگ کامل غافل لکی ایلان</p>	<p>کفر لفظی یعنی ایماننی بوزار سوزنی سوزلاشماک اول سوزکا اعتقادسز مجرد مزاح ایله یا آچینغ ایله یا اعتبارسزلف ایله سوزلاشماک</p>
<p>بِمَا يَهْدِي وَيَلْغُو بِارْتِجَالِ وَلَا يَحْكُمُ بِكُفْرٍ حَالَ سَكْرِ</p>	<p>حکم ایدولمش بولماسون کفرلک ایلان ایسرك کمنه کا (حال سکر)</p>
<p>اعتبارسز سوزلاشماکی سبیلی ودخی باطل سوز سوزلاشماکی سبیلی</p>	<p>حکم ایدولمش بولماسون کفرلک ایلان ایسرك کمنه کا (حال سکر)</p>

ایسرک ننگ ایسرک لکی حالنده	اگر چه کفر کلمه سی اولسه ده (بارتجال) فکر سز حساب سز سوز نامه کی ایلان کافر بولدی دیولماس
----------------------------	---

وما المعدوم مرئیا و شیئا	لفقه لاح فی یمن الہلال
--------------------------	------------------------

ایماس بیوق نسنه یوقلق حالنده بارلقفه کلمکانده کورلمش ایماس مخلوقفه وهم خالق الله تعالی کا یعنی کلاچک زمانده بولاچاق نسنه نی بارلقفه کلمازدن اول الله تعالی هم کورماس دخی اول معدوم شول یوقلق حالنده شی دیب ایتولماس	فهم ودلیل بارلغی اوچون (لاح) ظاهر بولدی اول دلیل (فی یمن الہلال) ینکا آی برکتنده یعنی آر تونده وضور اییونده کلاچک کیچ آرتاسی بو کیچنده کورنماس
---	--

وغیران المکون لا کشی	مع التکوین خنده لا کتحال
----------------------	--------------------------

ایکی باشقه باشقه نرسه لر در (المکون) بولنمش یارادلمش نسنه (لا کشی) ء اول مکون مخلوق بر نرسه کبی دکدر (مع التکوین) الله تعالی ننگ تکوین صفاتی ایله اول مکون ایکی بر برندن باشقه لار در ایکی بر شی ء بولورغه اوخشاماس مکون لر مخلوق لار در تکوین الله تعالی صفتی در بو ایکی قاچان بر بولور بو سوز صریح در ولکن موندنه معنی وار آتی هر کشی آنکلاماس	(خنده) توت سن بو سوزنی (لا کتحال) کونکل کوزونکا سورمه قیلیمت اوچون بو سوز نفیس وقدرلی وقائده لی سوزدر سورمه تیک سورمه کوزنی نور لاندورور بو سوزکا اعتقاد کونکل کوزن نور لاندورور ۲ بو سوز ننگ ترتیبی بیله در (والمکون مع التکوین) (غیران لا کشی) یعنی بولنمش یارادلمش مخلوق الله تعالی ننگ تکوین صفتی ایله نسبت ایدلوب اعتبار ایدلوب قارالقانده ایکی ایکی باشقه در بر شی دیک دکدر بر بولورغه اوخشاماس
--	---

وَفِي الْأَذْهَانِ حَقٌّ كَوْنُ جِزْءٍ
بِأَوْصِفِ التَّجْرِي يَابُنْ خَالٍ

اول جزء بولنمك و صنفدان باشقه
بولغوچی بولور یعنی هرگز بولنمکنی
قابل بولماس نهایته کچکنه لکندن
(یابن خال) ای بنم آنام ننگ ایر
قرداشی ننگ اوغلی یعنی ای قریم
توت بوسوزنی بوسوز کوب یرده
فائده ویرور

عقل لارده جایزلقی ثابت در راست در
(کون جزء) شوند ایون بیک کچکنه
کنساک ننگ بولماقی اول جزء بر مکانه
بولوب نهایته کچکنه لکندن بولنماید

وَإِنَّ السَّمْتَ رِزْقٌ مِثْلُ حَلٍّ
وَإِنْ يَكْرَهُ مَقَالِي كُلُّ قَالٍ

هرامنی رزق دیورمن اگرچه
سومسده منم بوسوزمنی (کل قال)
اهل السنة و الجماعةنی هر دویشان
توناچی معتزله جماعتی

درستلسکده آشار اچار نرسه ننگ
و غیری فائده کنور نرسنه ننگ قاتی
هراملاریک رزق در حرام غه هم رزق
دیولور حلال ننگ رزق بولماقی تیک

وَفِي الْأَجْدَاثِ عَنْ تَوْحِيدِ رَبِّي
سَيَبْلِي * كُلُّ شَخْصٍ بِالسَّوَالِ

تیسز زمان دوق بلال نور دفن
صونکنندوق هر کسمنه بلال نور اول
قبرلرده سورالمش بولماقی ایله آنک
اعتقادندن یعنی قبرده میت دن
ایکی فرشته صورالار ربنک کم دیو
دیننک نه دیو نبی ینک کم دیو اول
سوراغوچی فرشته لر ننگ برینه منکر
دیرلر ایکیچی سیننه نکیر دیرلر

قبرلرده یعنی میت لار قرارلنکان
یرلرنده ربم الله تعالی فی توحید دن
یعنی اعتقاد درست لکنندن * بو
بیت ننگ ترتیبی بیله در و سیبلی
کل شخص فی الاجداث بالسؤال
عن توحید ربی وزن رعایه سی
اوچون او زکار تلمش

وَلِلْكَفَّارِ وَالْفَسَاقِ يَقْضَىٰ عَذَابُ الْقَبْرِ مِنْ سُوءِ الْفِعَالِ

قبر عذابى بولماق ايله آنلارغه حکم ايدلور (من سوء الفعالي) يمان اشرى ننگ شوملغى وياورلغى سببنن

کل کافرلر اوچون ودفى مؤمنلردن فاسق لار ننگ بعضى اوچون قبرده سؤال صوتکنده حکم ايدلمش بولور آنلارغه بعضى نسخه لرده يقضى اورننده (بعضا) ديمش يعنى بعض فاسق لارغه ديمک بولور

دُخُولِ النَّاسِ فِي الْجَنَانِ فَضَّلَ مِنَ الرَّحْمَنِ يَا أَهْلَ الْأَمَالِ

اوجماخغه كرمك فضل در بارچه مخلوقغه نعمتى ابرشايى الله تعالى دن اي اميد اهلى يعنى اي ايمانلى كمنه لر يا ايسه اي امالى كتابنه اهل بولغان كمنه لر سوز آنكلاوچى لار اش موند اي در

آدمى لرننگ كرمكى (فى الجنان) اوجماخ لارغه آرتوق رحمت در الله تعالى ننگ وعده سى ايله يوقسه عمل برلان دكلبر ونبيينا صلى الله عليه وسلم هم اوجماخغه كرمكى الله تعالى ننگ فضلنى برلان در اوزكا كمنه كا نه قالدى

حِسَابِ النَّاسِ بَعْدَ الْبَعْثِ حَقٌّ فَكُونُوا بِالْأَحْزَانِ عَنِ وَبِالْ

بس بولنك اى مؤمنلر بيك ساقلانو برلان بولنك (عن وبال) خصوصا كشى حقى بولغان كناه لردن مخلوق جفاسى گناه دن اول گناه حساب زماننده مشكل گناه در الله تعالى حقى اولان قريب در

آدمى لرننگ حسابى عمل لردن سؤال اولنوب جواب ويرمكلرى عمر لرى نه حالده اوتماكلرى ننگ تفتيشى قيامت كورننگ قوربناق صوتكنك حساب (حق) باردر ثابت در شكسز بلنك

(نسخه الجنان)

ويعطى الكتب بعضا نحو يميني وبعضا نحو ظهر والشمال

ویراور قیامت کوننده کتابلار یعنی
دنیاده قیلغان عمل لرننک دفترلری
ویرلور بعض کمنسه لره اونک قول
طرفندان اونک قولغه ویرلور

وهق وزن اعمال وجرى على متن الصراط بلا اهتبال

دخی راست در قیامت کوننده ایندگو
ویاوز عمل لرنی اولچامک میزان ایله
ودخی یورمکه اوتماکده راست در
صراط اوستی اوزرنک یورماک راستدر
یعنی صراط اوستندن اوتماک راست
(بلا اهتبال) شکسز ویالغان سز

ومرجو شفاعة اهل خیر لاصحاب الکبائر کالجبال

دخی قیامتده امید ایلدش در بولماقی
(شفاعة اهل خیر) ایندگو اهل لرننک
شفاعتی یعنی تلاک ایوب مرادغه
ایرشدرمک وعد بدن قورنارماقلری
اولوغ گناه ایالری اوچون امید
ایدلور اول گناه لر تاغ لر کبی
بولغوچی کچک گناه ایالری نه شفاعت
بولماقی بیکراکده امید ایدلور

وللذوات تاثیر بلیغ وقد ینفیه اصحاب الضلال

مؤمن مسلمان لارننک خصوصا
ایندگو لرننک دعا لاری ننک مرادغه
یتمکده بلانی دفع ایتمکده اولوککا
ترککا کامل اثری واردر
تحقیق دعائنک اثرنی نفی ایدار
یعنی یوق دیور آزماق ایالری
معتزله جماعتی

وَدُنْيَانَا حَدِيثٌ وَالْهَيْوَلِيُّ عَدِيمُ الْكُونِ فَاسْمَعِ بِاجْتِدَالِ

<p>بزننگ دنيا من. یعنی بارچه مخلوقات یوقدان بار بولغو چیدر ودخی هیولی دیگان نسنه فلاسفه جماعتی اول هیولی فی بار دیب هر نسنه ننگ اصلی اول بولور اول هم قدیم بولور دیمش نرسه لری</p>	<p>اول هیولی ننگ اصلا بولماقی یوقدر فلاسفه سوزی وهم باطل در الله تعالی قادر قیوم در هیچ یوقدان تلادکی نرسه فی بار ایدار بس بو سوزی سن دنکلا قبول ایت شادلوق ایلان بو هق سوزدر</p>
---	--

وَالْجَنَاتِ وَالنَّيِّرَانِ كَوْنٌ عَلَيْهَا مَرُّ أَحْوَالٍ خَوَالٍ

<p>سکنز اوجماح لار ننگ دخی یتسی تموغ لار ننگ باردر بولماقلاری یعنی حاضر زمانده آنلار موجودلر در اورونلارون الله تعالی بلور</p>	<p>اول اوجماخ لار تموغ لار اوزرنده باردر (مراحوال) کوب یل لار ننگ اوتماکی (خوال) اوتکوچی یل لار یعنی اوجماح ایله تموغ کوب زماندان بیرلی باردر</p>
---	---

وَذُو الْإِيمَانِ لَا يَبْقَى مُقِيمًا بِسُوءِ الدَّنْبِ فِي دَارِ اشْتِعَالٍ

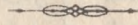
<p>ایمان لی کهنه قالماس تورغوچی وداقم بولغوچی حالنده متکو بولوب قالماس</p>	<p>گناهی ننگ یاورلغی وضرری سببلی اود یالقونلانماقی یورطنده یعنی تموغده</p>
--	--

<p>لَقَدْ الْبَسْتُ لِلتَّوْحِيدِ نَظْمًا</p>	<p>بَدِيعَ الشَّكْلِ كَالسَّحْرِ الْحَلَالِ</p>
<p>البنه تحقیق کیوردوم من الله تعالی فی برلمکده ضرور بولغان بلمکی و اعتقاد لازم بولغان سوزلرکا و حکم لیرکا (نظما) نظمینی و ترمکینی کیوردوم</p>	<p>روشی و صورتی تانسق و رغبتلی بولغان نظمینی اول نظم (کالسحر الحلال) حلال و درست بولغان سحر کبی کونکلارنی مطلوب و مقصود ساری میل قیلدیرمآقده سحر حلال بولماق تقدیرنده یا ایسه (کالسحر الحلال) سحر حلال دیکان شعر نیک سحر حلال دیو شعر نیک بر نوعنه ای تور لیر اول شعر لار سامع لارنی دنیاغه و آخرت کا رغبت لندرور بو نظم شول شعرکا اوخشار آخرت کا رغبت لندر مکی جهتین</p>
<p>يَسِيلِي الْقَلْبَ كَالْبَشْرِ بِرُوحٍ</p>	<p>وَيُحْيِي الرُّوحَ كَالْمَاءِ الزَّلَالِ</p>
<p>آچار و شاد لاندیرر اول نظم (القلب) کونکلنی (کالبشری) سو فخر نیک (بروح) لذت و راحت ایله آچار</p>	<p>دخی ترگزیر اول نظم (الروح) جاننی (کالماء الزلال) صافی و تاتلی صوتیک</p>
<p>فَخُضُّوا فِيهِ حَفْظًا وَاعْتِقَادًا</p>	<p>تَنَالُوا جِنْسَ اصْنَافِ الْمَنَالِ</p>
<p>بس کرشنگر لیر ای علم توحیده رغبتلانکان کمنه لر (فیه) بو نظمغه (حفظا) کونکل کا آلمات یوزندن (واعتقادا) دخی معناسنه اعتقاد یوزندن</p>	<p>کرشمانکنر تابارسز الله تعالی ننگ عطاسی ننگ انواع تورلی سی ننگ اصلن و حقیقتن تابارسز</p>

<p>وَكُونُوا عَوْنَهُ الْعَبْدَ دَهْرًا بِذِكْرِ الْخَيْرِ فِي حَالِ ابْتِهَالٍ</p>	<p>دخی بولونکزی ای مسلمان قرند اشلرم (عون هذا العبد) بو امالی کتابین یاراچی بنده ننگ یاردمی بو لونک یا ایسه یاردچی بولونک عمرنگز اچنده</p>
<p>ایذگو دعاده ایذگو دعا ایله یاد ایلاماکنکز ایله یاردچی اولونکز (فی حال ابتهال) الله تعالی کا تضرع ونیا ننگز حالنده</p>	<p>دخی بولونکزی ای مسلمان قرند اشلرم (عون هذا العبد) بو امالی کتابین یاراچی بنده ننگ یاردمی بو لونک یا ایسه یاردچی بولونک عمرنگز اچنده</p>
<p>لَعَلَّ اللَّهَ يَغْفِرَهُ بِغُضَلٍ وَيُعْطِيهِ السَّعَادَةَ فِي الْمَالِ</p>	<p>شاید امید در الله تعالی بو بنده ننگ گناه لرون و خطالرون عفو ایستار وبولر الله تعالی اوزی ننگ فضل ایله</p>
<p>دخی بیورور الله تعالی اول بنده کا (السعادة) ایذگو دولتنی مراد لرغه یتما کنی (فی المال) کلاچک و آخر قایتاچق زمانه و مکانه یعنی آخرتک</p>	<p>شاید امید در الله تعالی بو بنده ننگ گناه لرون و خطالرون عفو ایستار وبولر الله تعالی اوزی ننگ فضل ایله</p>
<p>لِمَنْ بِالْخَيْرِ يَوْمًا قَدْ دَعَا لِي</p>	<p>وَإِنَّ الدَّهْرَ أَدْعُو كُنْهُ وَسَعَى</p>
<p>شول کسه سنه اوچون دعا قیلامن (بالخير) ایذگولک ایله یعنی ایذگو دعانی (یوما) برگنه کونک (قد دعالی) تحقیق دعا قیلدی اول من منم اوچون</p>	<p>تحقیق من (الدهر) عمر منک تولایینک (ادعو) دعا قیلامن (کنه وسعی) طاقتم قدر نجه ان اصلده انی ایدی یای متکلم حذف ایدلوب کسره ایله اکتفا ایلدی</p>

وَأَعْلَمُ أَنَّ النَّاطِمَ رَحِمَهُ اللَّهُ تَعَالَى سِرَاجَ الْمَلَكَةِ وَالِدَيْنِ عَلِيِّ بْنِ مُحَمَّدٍ
 الْأَوْشِيِّ بِضَمِّ الْهَمْزَةِ وَسُكُونِ الْوَاوِ وَالشَّيْنِ الْمُعْجَمَةِ مَنْسُوبَةَ إِلَى الْأَوْشِ بِالضَّمِّ
 قَرِيْبَةً مِنْ قَرِيْبِ فِرْغَانَةِ كَانَ رَحِمَهُ اللَّهُ مِنْ فُضْلَاءِ الدَّهْرِ سَيِّمًا الْعَرَبِيَّةِ
 نَاعِرًا بَلِيغًا مِنْكَلِمًا مُتَقِيًّا وَلِذَا رَأَى مَا يُرَاعَى مِنْ آدَابِ الْكَرِيمِ هَذَا
 مَا فِي دِهْبَاجِهِ شَرَحَ الْأَمَالِي لِلْمَوْلَى شَمْسِ الدِّينِ مُحَمَّدِ الْقُوسْتَانِيِّ رَحِمَهُ اللَّهُ
 تَعَالَى رَحْمَةً وَسَعَةً

فَنَسْأَلُ اللَّهَ تَعَالَى سُبْحَانَهُ أَنْ يَرْحَمَ النَّاطِمَ وَجَمِيعَ مُشَافِحِنَا الْكِرَامِ وَأَبَائِنَا
 وَأَسْلَافِنَا الْفَخَامِ وَأَنْ يَخْتِمَ لَنَا وَأَحْبَابِنَا بِالْحَسَنَى وَأَنْ يَرْزُقَنَا الْمَقَامَ
 الْأَسْنَى مَعَ النَّبِيِّينَ وَالصَّادِقِينَ وَالشُّهَدَاءِ وَالصَّالِحِينَ وَالسَّلَامَ عَلَى الْمُرْسَلِينَ
 وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ آمِينَ ﴿﴾

﴿ تم ﴾

